

Handläggare:
Raluca Miha

Riktlinjer för hantering av jäv inom ärendehandläggning

Ärendebeskrivning

I samband med tillsättning av referensgrupp för bedömning av ansökningar om Projektstöd och Verksamhetsstöd har kulturförvaltningen tagit fram riktlinjer för hantering av jäv inom ärendehandläggning.

I kulturförvaltningens tillämpning av bestämmelserna betraktas medlem av referensgrupp och konsulter som förtroendevald eller anställd. Kulturförvaltningen förtydligar också att i begreppet handläggning ingår såväl bedömning, beredning och föredragning som beslut.

Beslutsunderlag

Förslaget finns bifogat.

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

- Att nämnden fastställer riktlinjerna enligt förslaget.

Riktlinjer för hantering av jäv inom ärendehandläggning

Dessa bestämmelser har antagits av kulturnämnden 2016-06-08.

Med jäv menas en omständighet som rubbar förtroendet till en viss förtroendevalds eller anställds opartiskhet vid handläggningen av ett ärende. Riktlinjerna syftar till att ärenden ska handläggas objektivt och opartiskt inom kulturförvaltningen/-nämnden samt att skapa förtroende hos berörda och allmänhet för att ovanstående sker.

Bestämmelser i kommunallagen

Lagreglerna om jäv för förtroendevalda och anställda i landstinget finns i 6 kap. 24-27 §§ kommunallagen (1991:900).

Kommunallagens bestämmelser återges nedan.

24 § En förtroendevald eller en anställd som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Denne får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan vidta utan olägligt uppskov.¹

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, ska självant ge det till kända.

Har det uppkommit en fråga om jäv mot någon och har någon annan inte trätt i hans ställe, ska nämnden snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om nämnden inte är beslutför utan honom och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.

Ett beslut i en jävsfråga får överklagas endast i samband med överklagande av det beslut varigenom nämnden avgör ärendet. *Lag (1994:690)*.

25 § En förtroendevald eller en anställd hos kommunen eller landstinget är jävig, om

1. saken angår honom själv eller hans make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående,

---

¹ Detta innebär att han får hantera vissa frågor samt sköta viss administration i relation till ärendet även om denne är jävig. Detta görs så att en individ (som t.ex. ansöker om stöd) slipper vänta oskäligt länge på att ärendet hanteras, men ska i regel inte alls handla om något som kan tänkas påverka ärendets utgång.)

Skrivelse
2016-06-01

2. han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,
3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han själv är knuten till,
4. han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
5. det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet. *Lag (2003:519)*.

26 § Från jäv bortses när frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse.

27 § Om ett ärende hos en nämnd berör ett aktiebolag där kommunen eller landstinget äger minst hälften av aktierna eller en stiftelse där kommunen eller landstinget utser minst hälften av styrelseledamöterna, ska jäv enligt 25 § 2 eller 5 inte anses föreligga enbart på grund av att den som handlägger ärendet är ställföreträdare för bolaget eller stiftelsen eller på något annat sätt är knuten dit. Vad som nu har sagts gäller inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

Jäv enligt 25 § 5 ska inte heller anses föreligga enbart på grund av att den som handlägger ett ärende hos en nämnd tidigare har deltagit i handläggningen av ärendet hos en annan nämnd. *Lag (2003:519)*.

Därutöver regleras s.k. delikatessjäv i 6 kap. 25 § 5 p i kommunallagen. Exempel på delikatessjäv kan vara:

- nära samarbete i professionell mening
- uppenbar vänskap eller ovänskap
- beroendeförhållande av ekonomisk art
- chefs-/medarbetarförhållande
- att någon är engagerad i saken på ett sådant sätt att misstanke lätt kan uppkomma att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.

Den enskilda situationen måste bedömas utifrån såväl arten som omfattningen av förhållandena och den tid det handlar om.

Vidare framgår av SKL: dokument "Om mutor och jäv" att i myndigheters verksamhet förekommer ibland situationer som inte är entydiga eller enkla att bedöma ur jävssynpunkt. Det kan finnas omständigheter som helt enkelt inte "känns bra" och som därför kan ifrågasättas. I denna gråzon av olika förhållanden, bindningar eller intressekonflikter mellan dig som tjänsteman eller förtroendevald och någon part i ärendet kan omständigheterna vara av den karaktären att myndighetens trovärdighet skulle kunna skadas även om det inte är fråga om jäv i lagens mening.

Skrivelse
2016-06-01

I alla sådana fall kan en försiktighetsprincip tillämpas som innebär att det kan vara bäst att avstå från att delta i hanteringen av ärendet "för säkerhets skull".

Hantering av jäv

Jävsreglerna ska delges referensgrupper knutna till kulturförvaltningen och personal vid kulturförvaltningen i början av varje verksamhetsår. Konsulter som anlitas av förvaltningen ska delges bestämmelserna i samband med att avtal/kontrakt träffas.

Anställd/förtroendevald ska självant anmäla när jäv föreligger eller kan tänkas föreligga för hans del. Om det uppstår tveksamheter ska jäv alltid beaktas. Jäv ska anmälas på sammanträdet och protokoll ska föras. Anmälan om jäv ska dokumenteras, exempelvis genom att en anteckning förs i ärendet. I bedömningsunderlaget som referensgruppen lämnar till kulturförvaltningen ska de lämna information om jäv – vilken person och vilket ärende de har anknytning till.

Den som är jävig behandlar inte (till exempel lämnar inte bedömning om, föreslår inte beslut i) ärendet och lämnar rummet när ärendet behandlas. Det antecknas i protokoll eller motsvarande att den jävige inte deltagit i behandlingen av eller beslut i ärendet. Även fall där jäv prövats men inte ansetts föreligga ska protokollföras. Om mötet inte protokollförs ska ändå jävsprotokoll föras.

Stöd till projekt/verksamhet i vilket anställd/förtroendevald (medlem i referensgrupp) ska delta kan endast beviljas då dennes medverkan i projektet är perifer samt om jäv är anmält och dokumenterat. Personen som omfattas av jäv ska inte delta i bedömningen.